

Notat

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Kommenteret høringsoversigt

vedrørende

**Lov om ændring af udlændingeloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven
(Ny opholdsordning for medfølgende familie til hjemvendende udlændingsdanskere med visse beskæftigelsesmæssige kvalifikationer, justering af sprogkravet og halvering af den økonomiske sikkerhedsstillelse i ægtefællesammenførings-sager, etablering af en lukket opgavebank for danskprøver m.v.)**

11. april 2024

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 18. januar 2024 til den 14. februar 2024 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, AC Akademikerne, Amnesty International, Ankestyrelsen, AOF Danmark, Asylret, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, CEPOS, CEVEA, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Skibsmæglerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer (DSI), Danske Havne, Dansk Erhvervsskoler og Gymnasier – Lederne, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, Dansk Industri, Dansk Metal, DFUNK – Dansk Flygtningehjælps Ungdom, Danske Regioner, Dansk, Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Studerendes Fællesråd, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Universiteter, Danske Professionshøjskoler, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, De Danske Sprogcentre, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Nationale Integrationsråd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, DJØF, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Domstolsstyrelsen, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Sydjylland Etnisk Ung, Fagbevægelsens

Hovedorganisation, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flygtningenævnet, Folkehøgskolernes Forening i Danmark, Kommunale Velfærdschefer, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frie Funktionærer, FTFa, Færøernes landsstyre, GLS-A, Handels, Transport og Serviceerhvervene, HK/Danmark, HK/Kommunal, HK Privat, HORESTA, Håndværksrådet, Indvandrermedicinsk klinik - Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community/Erhvervs Aarhus, Journalistforbundet, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kommunernes Revision/BDO, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindedefredsligaen), Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Ledernes Hovedorganisation, Mellempolke-ligt Samvirke, Mino Danmark, Mødrehjælpen, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), Next, Niels Brock, OMEP, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PROSA, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, samtlige byretter, Socialchefforeningen, SOS Racisme, Trykkefrihedsselskabet, Rådet for Socialt Udsatte, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Udlændingenævnet, UNHCR, Ungdommens Røde Kors, Work-live-stay Southern Denmark, Ægteskab uden grænser, Ældresagen, 3 F, 3F Privat Service og Hotel og Restauration (3F PSHR).

Udlændinge- og Integrationsministeriet har modtaget hørings svar med bemærkninger til lovforslaget fra:

Advokat Eddie Rosenberg Khawaja, Akademikerne, Bedsteforældre for Asyl, Danes Worldwide, Datatilsynet, Erhverv Aarhus, FH – Fagbevægelsens hovedorganisation, FN-Byen, FN-forbundet, KA Arbejdsgiverforeningen, KL Kommunernes Landsforening, Københavns Universitet, SOS Racisme og Udlændingenævnet.

Følgende har oplyst ikke at have bemærkninger til lovforslaget:

Aalborg Universitet, Ankestyrelsen, CFU, Danske Regioner, Den Katolske Kirke i Danmark, Flygtningenævnet, samtlige byretter, Rigsrevisionen, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Hørings svarene er vedlagt.

Nedenfor gengives hørings svarene i hovedtræk samt Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer hertil. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til hørings svarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i hørings oversigten. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til de vedlagte hørings svar.

2. Indkomne høringsvar

2.1. Generelle bemærkninger

Akademikerne finder det positivt, at der med lovforslaget lægges op til, at hjemvendende danskere med et jobtilbud eller en forretningsplan vil kunne få deres udenlandske familie med til Danmark uden at opfylde de almindelige familiesammenføringsbetingelser. Akademikerne anfører i den forbindelse, at de tidligere har peget på, at f.eks. danske forskere, som har været bosat og har arbejdet i udlandet i en årrække, og som har opnået ansættelse på et dansk universitet, selv efter en lang dialog med de danske myndigheder i flere tilfælde ikke har kunnet få opholdstilladelse til deres familie og derfor har valgt at forlade deres stilling i Danmark og rejse til udlandet igen. Akademikerne ser derfor frem til, at en kommende lovændring vil betyde, at Danmark i højere grad end i dag vil kunne tiltrække og fastholde forskere og andre højtuddannede, som virksomheder og universiteter har brug for.

Arbejdsgiverforeningen KA og FH – Fagbevægelsens hovedorganisation finder overordnet forslaget positivt.

Bedsteforældre for Asyl anfører, at når en dansker efter mange år i udlandet vender hjem til Danmark, bør den pågældende samt hele familien selvfølgelig i henhold til lovgivningen kunne vende hjem, uanset om de er statsborgere i et andet land end Danmark. Bedsteforældre for Asyl anfører endvidere, at det ikke skal være et tungt bureaukrati, en kompliceret lovgivning og lang tids sagsbehandling, som skaber stor usikkerhed og bekymring i familien.

Danes Worldwide hilser det meget velkommen, at der fra politisk side bliver taget initiativ til at forbedre familiesammenføringsreglerne, og finder, at lovforslaget er det første vigtige skridt i den rigtige retning mod en mere retfærdig familiesammenføringslovgivning. Herudover glæder Danes Worldwide sig over, at regeringen i regeringsgrundlaget og i lovforslaget anerkender, at hjemvendte udlandsdanskere er en stor ressource for Danmark, og at disse personer bidrager til innovation og et stærkt erhvervsliv. Danes Worldwide ser meget positivt på forslaget om en opholdsordning for udlandsdanskernes familiemedlemmer, da denne mere lempelige adgang til Danmark vil være til gavn for både dansk erhvervsliv og den individuelle udlandsdanskerfamilie.

Erhverv Aarhus oplyser, at de har haft lejlighed til at læse høringsvaret fra Danes Worldwide og giver fuld opbakning hertil. Erhverv Aarhus ser eksempelvis meget positivt på forslaget om en ny opholdsordning for medfølgende familie til hjemvendende udlandsdanskere med visse beskæftigelsesmæssige kvalifikationer, da det ganske enkelt skal være attraktivt for udlandsdanskere at vende hjem med familien, så de kan komme (tilbage) til Danmark og gøre brug af deres erhvervede kompetencer til fordel for dansk erhvervsliv og samfund. Erhverv Aarhus anfører i den forbindelse, at alternativet er, at udlandsdanskerne vælger at blive i udlandet, hvilket de enkelte personer, dansk erhvervsliv og Danmark ikke kan være tjent med – særligt ikke, hvis udlandsdanskerne ønsker at vende hjem. Erhverv Aarhus bemærker,

at udlandsdanskerne, som ønsker at vende hjem, og internationale, som kommer hertil, ofte omtales som én samlet gruppe – bl.a. med hensyn til ovenstående forhold. I den forbindelse understreger Erhverv Aarhus, at man bør se adskilt på de to grupper, men at dansk erhvervsliv – i al fald inden for visse brancher – har akut behov for arbejdskraft. Derfor bør forholdene lettes for begge grupper, så det bliver nemmere for erhvervslivet at tiltrække, modtage og fastholde internationale medarbejdere, hjemvendte udlandsdanskere og familierne til begge grupper. Erhverv Aarhus bemærker også, at det skal være så let som muligt og behæftet med mindst muligt bureaukrati for erhvervslivet at tiltrække begge grupper, og at erhvervslivets behov og dømmekraft, når de ønsker at rekruttere de dygtigste hænder og hoveder, bør være styrende i forhold til de regler og vilkår, der er på området, hvorfor regler og vilkår på disse områder kort sagt skal være så smidige som muligt, så dansk erhvervsliv kan få adgang til de kompetencer, som de vurderer, der er behov for.

SOS Racisme er positive over for de foreslåede ændringer om justering af sprogkravet og halvering af den økonomiske sikkerhedsstillelse, men finder, at familiesammenføringsreglerne generelt er for skrappe og detaljerede. SOS Racisme bemærker endvidere bl.a., at de er imod, at der stilles enorme krav for, at en udlænding kan opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, og at mindre overtrædelser ikke skal kunne give lange karensperioder fra opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne.

2.2. Bemærkninger til forslag om en ny opholdsordning til medfølgende familie

Akademikerne anfører, at regeringen med lovforslaget bl.a. vil give udlandsdanskere, der har etableret sig i udlandet, samme muligheder for at tage deres familie med til Danmark som udenlandske arbejdstagere, der kommer til Danmark for at arbejde, men at der på et enkelt område lægges op til at give udlandsdanskere en bedre retsstilling end udenlandske arbejdstagere. Akademikerne anfører i den forbindelse, at der lægges op til, at medfølgende familie til udlandsdanskere vil være fritaget for krav om arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 7, og at reglen i udlændingelovens § 9 m, stk. 2, 1. pkt., hvorefter der stilles krav om arbejdstilladelse bl.a. i tilfælde, hvor det medfølgende familiemedlem og arbejdstageren arbejder for samme virksomhed, ikke vil finde anvendelse, hvilket svarer til, hvad der gælder for medfølgende familie til udenlandske arbejdstagere, der har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse (eller dansk indfødsret).

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det med lovforslaget foreslås, at der skal være parallelitet mellem reglerne for medfølgende familie til udenlandske arbejdstagere og medfølgende familie til udlandsdanskere. Der lægges derfor med lovforslaget op til, at samme medfølgende familiemedlemmer, som i dag kan søge opholdstilladelse med henvisning til en udenlandsk arbejdstager, fremover skal kunne søge og opnå opholdstilladelse efter den foreslåede udlandsdanskerordning.

Reglen i udlændingelovens § 9 m, stk. 2, 1. pkt., hvorefter der stilles krav om arbejdstilladelse bl.a. i tilfælde, hvor det medfølgende familiemedlem og den udenlandske arbejdstager arbejder for samme virksomhed, finder ikke anvendelse for medfølgende familiemedlemmer til udenlandske arbejdstagere, der har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret. Der lægges derfor med lovforslaget op til, at medfølgende familie til udlændingsdanskere heller ikke skal omfattes af reglen i udlændingelovens § 9 m, stk. 2, 1. pkt.

Medfølgende familie til udlændingsdanskere får således ikke en bedre retsstilling, men vil blive sidestillet med medfølgende familie til udenlandske arbejdstagere, der har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret.

Arbejdsgiverforeningen KA bemærker, at der ved forslaget lægges op til, at det skal være et krav, at ansættelsen ikke er omfattet af en lovlig konflikt. Arbejdsgiverforeningen KA anfører i den forbindelse, at set i lyset af bl.a., at en lovlig konflikt i forvejen medfører endog meget væsentlige ulemper for en virksomhed, at der på anden vis ved kravet om sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår stilles krav om rimelige ansættelsesvilkår, og at adgangen til arbejdskraft er et væsentligt konkurrenceparameter, finder KA det urimeligt, at man lovgivningsmæssigt ved at opstille dette krav er med til at udbygge disse væsentlige ulemper for konfliktramte virksomheder, når der er tale om virksomheder, der via medlemskab af en arbejdsgiverforening allerede inden etableringen af konflikten er omfattet af en kollektiv overenskomst, der er anerkendt af SIRI. Arbejdsgiverforeningen KA anfører endvidere, at man med forslaget således griber ind i konflikten, og at et sådant lovgivningsmæssigt krav endvidere er med til at forvride konkurrencen mellem arbejdstagerorganisationer/arbejdsgiverorganisationer, hvilket er urimeligt og ikke sagligt begrundet. Arbejdsgiverforeningen KA opfordrer derfor til, at dette krav kun skal være gældende, hvor arbejdsgiveren ikke via medlemskab af en arbejdsgiverforening er forpligtet af en kollektiv overenskomst. Arbejdsgiverforeningen KA anfører endelig, at dette tilsvarende bør gælde ved de andre ordninger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 9, at opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter erhvervsordningerne ikke kan gives, hvis den ansættelse, som udlændingen har indgået aftale eller fået tilbud om, er omfattet af en lovlig arbejdsconflikt.

Reglen i § 9 a, stk. 9, blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 1488 af 23. december 2014. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 61 af 12. november 2014 (afsnit 3.9.2), at offentlige myndigheder skal udvise et neutralitetsprincip i forbindelse med lovlige arbejdsconflikter. Det fremgår endvidere, at for at sikre, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering [i dag Styrelsen for International Rekruttering og Integration] kan overholde neutralitetsprincippet i forbindelse med behandlingen af sager om opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse, ønsker aftaltpartierne [den daværende regering (Socialdemokraterne og Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative

Folkeparti], at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingeloven, hvorefter styrelsen ikke kan give opholdstilladelse eller forlængelse af en opholdstilladelse til arbejde omfattet af en lovlig arbejdskonflikt. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. januar 2015.

Der lægges ikke med lovforslaget op til at ændre på reglerne for opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse. Med lovforslaget foreslås det, at der skal være parallelitet mellem reglerne for medfølgende familie til udenlandske arbejdstagere og medfølgende familie til udlændingsdanskere, hvorfor det med lovforslaget foreslås, at opholdstilladelse efter den foreslåede udlændingsdanskeordning ikke skal kunne gives, hvis den ansættelse, som den danske statsborger har indgået aftale eller fået tilbud om, er omfattet af en lovlig arbejdskonflikt. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 9, 2. pkt.

Bedsteforældre for Asyl bemærker, at det naturligvis skal være tilladt at medbringe parrets børn, selvom de er fyldt 18 år, og at børn i Danmark er myndige, når de fylder 18 år, men at det ikke er ensbetydende med, at de kan klare sig selv, og at det mest almindelige er, at 18-årige børn i Danmark har en nær tilknytning til deres forældre. Bedsteforældre for Asyl finder, at lovændringen, selvom der er nogle positive mål, ikke bør gennemføres som foreslået, men at det i stedet bør være en rettighed, at danskere, der vender hjem til Danmark, medbringer deres familie inkl. børn, der er fyldt 18 år, og at familien umiddelbart bør få permanent opholdstilladelse og statsborgerskab uden at skulle gennem kompliceret og langsomme sagsbehandling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at medfølgende familie til udenlandske arbejdstagere allerede i dag som det altovervejende udgangspunkt alene omfatter ægtefælle eller fast samlever samt hjemmeboende børn under 18 år. I helt særlige tilfælde kan der endvidere gives tilladelse til et hjemmeboende barn over 18 år eller en forælder.

Danes Worldwide anerkender, at der skal være et regelsæt, der forhindrer, at ordningen blot benyttes til at omgå de almindelige familiesammenføringsregler, men mener også, at vurderingen af, hvornår man har etableret sig i udlandet, er for snæver. Danes Worldwide anfører i den forbindelse, at bemærkningerne til lovforslaget oplister elementer, der i vurderingen vil pege i retning af, at familien ikke kvalificerer sig til ordningen, eksempelvis ved at have mindreårige børn i Danmark, eje fast, tidsbegrænset udlejet ejendom i Danmark samt at være eller have været optaget på folketingsvalglisten. Danes Worldwide anfører endvidere, at alle disse elementer er problematiske, men at Danes Worldwide ser det som særligt problematisk, at der lægges vægt på optagelse på valglisten, da dette stiller den enkelte i en urimelig situation, hvor udlændingsdanskere på den ene side gerne vil bevare tilknytningen til Danmark gennem stemmeretten, men hvor det på den anden side forringer mulighederne for en dag at gøre brug af den foreslåede opholdsordning. Danes Worldwide bemærker i den forbindelse, at det under alle omstændigheder ikke bør tillægges negativ vægt, hvis udlændingsdanskere tidligere har været tilmeldt folketingsvalglisten, da et udlændingsophold kan starte ud med at have midlertidig karakter, men senere blive til et ophold af fastere form. Danes Worldwide mener, at den

foreslåede ordning bør omfatte alle udlandsdanskere, der skal varetage arbejde eller drive selvstændig virksomhed på en af erhvervsordningerne, uanset om etableringen i udlandet er så fast, at den mere lempelige adgang til Danmark vil være et væsentligt moment i valget om at flytte til Danmark. Tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft bør ikke bero på en vurdering af den enkelte arbejdstagers motivation for flytningen. Danes Worldwide anfører i den forbindelse, at såfremt den foreslåede ordning vedtages, anser Danes Worldwide det som afgørende, at vurderingen af ovenstående ikke er for stram.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det er Styrelsen for International Rekruttering og Integration, der i første instans vil træffe afgørelse efter den foreslåede udlandsdanskeordning, jf. herved den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 m, stk. 2. Afslag på opholdstilladelse vil kunne påklages til Udlændingenævnet.

Det vil bl.a. være et krav for at kunne opnå opholdstilladelse efter den foreslåede udlandsdanskeopholdsordning, at den danske statsborger er etableret i udlandet. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations vurdering af, hvornår en dansk statsborger er etableret i udlandet, vil bero på en konkret vurdering af samtlige momenter i sagen.

Som det fremgår af lovforslagets afsnit 2.1.2.1, skal der ved vurderingen af, hvornår en dansk statsborger er etableret i udlandet, på den ene side lægges vægt på formålet med ordningen, dvs. Danmarks væsentlige erhvervs- og beskæftigelsesmæssige interesse i at kunne tiltrække kvalificerede udlandsdanskere, der har et jobtilbud her i landet, og på den anden side hensynet til, at ordningen ikke bliver en vej til at omgå de almindelige familiesammenføringsbetingelser ved f.eks. kortere udlandsophold, der primært har til formål at omgå familiesammenføringsreglerne. Ordningens anvendelsesområde er på denne baggrund afgrænset forholdsvist snævert.

Som det ligeledes fremgår af lovforslagets afsnit 2.1.2.1, retter forslaget sig mod danske statsborgere, der er etableret i udlandet på en sådan måde, at de under udlandsopholdet har opbygget en sådan tilknytning uden for Danmark, at det må anses for af væsentlig betydning for deres beslutning om eventuelt at vælge Danmark som arbejdsland, at de har en lempelig adgang til at få deres udenlandske familie med her til landet.

Der vil i alle tilfælde skulle foretages en konkret vurdering af samtlige momenter i sagen.

Som Danes Worldwide anfører, vil det bl.a. skulle indgå i Styrelsen for International Rekruttering og Integrations vurdering, om den danske statsborger har mindreårige børn i Danmark, ejer fast ejendom i Danmark eller om udlandsdanskere er eller har været optaget på folketingsvalglisten under henvisning til udlandsopholdets midlertidighed, jf. folketingsvalglovens § 2, uden at disse momenter i sig selv vil føre til, at udlandsdanskere ikke kan anses for at have etableret sig i udlandet. Udlændinge-

og Integrationsministeriet er således enig med Danes Worldwide i, at et udlandsophold kan starte ud med at have midlertidig karakter, men senere blive til et ophold, der må anses for at leve op til kravet om, at den danske statsborger har etableret sig i udlandet. Om dette er tilfældet vil bero på en konkret og individuel vurdering. Ministeriet har uddybet lovforslaget med en bemærkning herom. Der henvises til lovforslagets afsnit 2.1.2.1.

Udlændingenævnet foreslår i forlængelse af forslaget om at udvide persongruppen, der er omfattet af arbejdsmarkedstilknytningsordningen, at der tages stilling til, om tredjelandsstatsborgere, hvis afledte ret til ophold som familiemedlem til en unionsborger efter EU-reglerne ophører, hvor det vurderes, at ægteskabet er indgået proforma, og hvor tredjelandsstatsborgeren ikke opfylder betingelserne for at bevare opholdsretten efter EU-reglerne, vil kunne opnå opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet i forlængelse af forslaget om, at blandt andre udlændinge, der omfattes af den foreslåede udlandsdanskerordning, og udlændinge med opholdsret efter EU-reglerne skal kunne søge opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, hvis de pågældende mister deres opholdsgrundlag eller opholdsret, har foretaget ændringer, således at et forslag om at ændre reglerne for indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen indgår i det fremsatte lovforslag. Det vil efter lovforslaget således komme til at fremgå direkte af indgivelsesreglen, at en ansøgning kun kan indgives af en udlænding, der opholder sig lovligt her i landet. I forlængelse heraf indgår det i det fremsatte lovforslag, at en ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen vil skulle afvises, hvis opholdsretten for tredjelandsstatsborgere, der har haft opholdsret som familiemedlem til en unionsborger efter EU-reglerne, er konstateret ophørt grundet hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller misbrug af rettigheder. Der henvises til de foreslåede ændringer af udlændingelovens § 9 a, stk. 6, og lovforslagets afsnit 2.1.2.4.

2.3. Bemærkninger til forslag om justering af sprogkravet til den herboende i ægtefællesammenføringsager

Advokat Eddie Rosenberg Khawaja bemærker, at der ikke med lovforslaget tages eksplicit stilling til de herboende tyrkiske statsborgere, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, i relation til sprogkravet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der i det lovudkast, som blev sendt i høring, er henvist til faktorer, som i en konkret sag kan tale for, at sprogkravet ikke skal stilles over for associeringsberettigede tyrkiske statsborgere. Udlændinge- og integrationsministeriet har endvidere på baggrund af bemærkningerne fra advokat Eddie Rosenberg Khawaja udbygget bemærkningerne i det fremsatte lovforslag.

Danes Worldwide ser positivt på justeringen af sprogkravet, men gør samtidig opmærksom på, at alternativet har et snævert anvendelsesområde, hvorfor mange af Danes Worldwides' medlemmer – primært danskere bosat i udlandet – ikke vil have gavn af ændringen. Danes Worldwide foreslår på den baggrund, at der findes en løsning for disse danskere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at formålet med sprogkravet er at sikre, at den herboende ægtefælle har tilstrækkelige danskundskaber og dermed de rette forudsætninger for at bidrage til en vellykket integration af den ægtefælle, der ansøger om opholdstilladelse.

Der er med den foreslåede ændring af sprogkravet lagt op til, at fuldtidsbeskæftigelse eller udøvelse af selvstændighed erhvervsvirksomhed, der i væsentlig grad har medført kommunikation på dansk, skal kunne indgå i vurderingen af, om sprogkravet er opfyldt, uanset hvornår beskæftigelsen har fundet sted. Tidligere fuldtidsbeskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed, der i væsentlig grad har medført kommunikation på dansk, vil således også kunne indgå ved vurderingen. Det afgørende vil være, om den herboende ægtefælle i mindst 5 år i alt i løbet af sit arbejdsliv har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark og i den forbindelse i væsentlig grad har kommunikeret på dansk.

Ministeriet bemærker endvidere, at der med lovforslaget foreslås en ny opholdsordning, der giver udlandsdanskere, der vender hjem, adgang til at tage familien med til Danmark på samme vilkår og under samme betingelser, som gælder for udenlandske arbejdstagere. En sådan ordning vil således gøre det nemmere for udlandsdanskere at vende tilbage til Danmark sammen med deres familie.

FH – Fagbevægelsens hovedorganisation ser positivt på justeringen af sprogkravet, men mener samtidig, at det bør præciseres i lovforslaget, at ansøgeren i en stor del af arbejdsdagen skal have haft kommunikation på dansk. FH bemærker i den forbindelse, at undersøgelser viser, at en del udenlandske arbejdstagere har daglig kontakt med dansktalende, men at det kan være ned til ganske få minutter. FH finder derfor, at det ikke er tilstrækkeligt, at der dagligt er talt dansk, men at det derimod skal være en stor del af arbejdsdagen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets afsnit 2.2.2, at der skal være tale om hyppig skriftlig eller mundtlig kontakt på dansk, det vil sige som udgangspunkt dagligt, med dansktalende personer. Udlændinge- og Integrationsministeriet har udbygget afsnittet i det fremsatte lovforslag, således at det endvidere fremgår, at den herboende ægtefælle en stor del af arbejdsdagen vil skulle have kommunikeret på dansk. Kommunikationen vil kunne være med kollegaer, borgere, samarbejdspartnere, kunder, patienter eller andre.

Udlændingenævnet bemærker, at forslaget om, at fleksjob kun kan indgå i vurderingen af sprogkravet, hvis det er med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 30 timer, kan give anledning til at overveje, om forslaget er i overensstemmelse med

forskelsbehandlingsloven og Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at formålet med sprogkravet er at sikre, at den herboende ægtefælle har tilstrækkelige danskundskaber og dermed de rette forudsætninger for at bidrage til en vellykket integration af den ægtefælle, der ansøger om opholdstilladelse. Det indgår i lovforslaget, at sprogkravet til den herboende også – dvs. udover bestået Prøve i Dansk 3 – vil skulle anses for opfyldt, hvis den herboende i mindst 5 år har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark og i den forbindelse i væsentlig grad har kommunikeret på dansk. Ved fuldtidsbeskæftigelse forstås, at den herboende vil skulle have været ansat med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer. Dette vil skulle opgøres på månedsbasis således, at den herboende person vil skulle have haft mindst 5 års beskæftigelse med mindst 120 timers månedlig beskæftigelse. På denne baggrund vil fleksjob alene kunne indgå i beregningen af, om den herboende i mindst 5 år har haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark, der i væsentlig grad har medført kommunikation på dansk, hvis der er tale om fleksjob med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer.

Der er tale om en supplerende ordning. Sprogkravet vil således som hidtil kunne opfyldes ved dokumentation for bestået Prøve i Dansk 3 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau. Hvis den herboende ægtefælle ikke kan opfylde sprogkravet ved beskæftigelse, vil den pågældende således som hidtil have mulighed for at opfylde sprogkravet ved dokumentation for bestået Prøve i Dansk 3 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

Herboende ægtefæller, der som følge af handicap ikke er i stand til at opfylde sprogkravet, vil i overensstemmelse med FN's Handicapkonvention som hidtil ikke blive mødt med kravet.

2.4. Bemærkninger til forslag om at halvere den økonomiske sikkerhedsstillelse

Danes Worldwide er positiv over for halveringen af den økonomiske sikkerhedsstillelse, men ser helst, at kravet afskaffes, bl.a. da administrationen er en stor byrde for kommunerne.

KL – Kommunernes Landsforening har ikke bemærkninger til den foreslåede halvering af den økonomiske sikkerhedsstillelse, men problematiserer den administrative byrde ved håndteringen af sikkerhedsstillelser. KL – Kommunernes Landsforening foreslår, at reglerne på området forenkles, herunder ved reduktion til kun én bekendtgørelse, at der udstedes en vejledning vedrørende den økonomiske sikkerhedsstillelse, og at håndtering af sikkerhedsstillelser digitaliseres.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker samlet hertil, at ministeriet er opmærksomt på at forenkle reglerne i det omfang, det er muligt. Det er dog ikke muligt at reducere til kun én bekendtgørelse. Den gældende bekendtgørelse (nr. 903

af 6. juni 2020) indeholder overgangsbestemmelser, der henviser til fire tidligere bekendtgørelser, idet disse bekendtgørelser korresponderer med tidligere regelsæt, der fortsat skal gælde for personer omfattet af disse regelsæt. Overgangsbestemmelserne tager således højde for udlændingelovens tidligere regler om økonomisk sikkerhedsstillelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at ministeriet er opmærksomt på KL's ønske om en vejledning til kommunerne om håndteringen af den økonomiske sikkerhedsstillelse.

FN-forbundet finder, at der forskelsbehandles mellem danske og udenlandske statsborgere, der har gjort tjeneste ved FN, og at det med den foreslåede halvering af den økonomiske sikkerhedsstillelse nu gøres endnu lettere for udlændinge, som har gjort tjeneste ved en international organisation, at blive boende i Danmark med deres nærmeste familie. FN-forbundet foreslår derfor, at danske statsborgere efter at have gjort tjeneste ved FN skal have ret til at vende hjem til Danmark med deres familie, som skal meddeles permanent opholdstilladelse, og at alle krav om prøver og sikkerhedsstillelse skal fraviges. Det foreslås endvidere, at den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse ikke skal bortfalde ved den danske statsborgers død.

FN-Byen bemærker, at det er vanskeligt for danske FN-ansatte, der er gift med en udlænding, at vende hjem til Danmark med familien efter endt tjeneste ved FN, og at den usikre retstilstand mindsker incitamentet for danskere til at gøre tjeneste ved FN. FN-Byen foreslår derfor ligeledes, at danske statsborgere efter at have gjort tjeneste ved FN skal have ret til at vende hjem til Danmark med deres familie, som skal meddeles permanent opholdstilladelse, og at alle krav om prøver og sikkerhedsstillelse skal fraviges. Det foreslås endvidere, at den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse ikke skal bortfalde ved den danske statsborgers død.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil samlet bemærke, at den foreslåede ændring af det beløb, der skal stilles som økonomisk sikkerhed i forbindelse med ordningen om opholdstilladelse til tidligere ansatte ved herværende internationale organisationer m.v., alene vil betyde, at beløbet vil svare til det beløb, som en herboende ægtefælle efter lovforslaget normalt vil skulle stille som sikkerhed i forbindelse med en ansøgning om ægtefællesammenføring. Dette svarer til, hvad der var gældende på tidspunktet for ordningens indførelse, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 50.

Ministeriet bemærker videre, at der med lovforslaget foreslås en ny opholdsordning, der giver udlandsdanskere, herunder eksempelvis danske FN-ansatte i udlandet, der vender hjem, adgang til at tage familien med til Danmark på samme vilkår og under samme betingelser, som gælder for udenlandske arbejdstagere.

Ministeriet bemærker også, at danske statsborgere i visse tilfælde har mulighed for at opnå familiesammenføring på baggrund af rettigheder knyttet til unionsborgerskabet, jf. TEUF artikel 20. I en familiesituation, hvor et mindreårigt dansk barn bor sammen med begge sine forældre, hvor den ene er tredjlandsforælder, og hvor

begge forældre i det daglige er fælles om at tage sig af barnet, er der en formodning for, at der er et afhængighedsforhold mellem barnet og tredjelandsforælderen, der kan danne grundlag for en afledt opholdsret i medfør af TEUF artikel 20 til tredjelandsforælderen. I disse situationer kræves udlændingelovens almindelige betingelser for familiesammenføring ikke opfyldt.

Endelig bemærker ministeriet, at der allerede i dag er mulighed for at bevare en opholdstilladelse, hvis en person, som en udlænding er ægtefællesammenført til, afgår ved døden. Det følger således af udlændingelovens § 19, stk. 8, at der ved afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt på baggrund af ægtefællesammenføring skal tages særligt hensyn til, om samlivet er ophørt som følge af, at den danske ægtefælle er afgået ved døden. Det gælder uanset, hvor længe den udenlandske ægtefælle har opholdt sig i Danmark. Ministeriet bemærker videre, at regeringen i næste folketingssamling forventer at fremsætte forslag om at udvide persongruppen, der er omfattet af bestemmelsen, således at blandt andre medfølgende ægtefæller til arbejdstagere fremover også omfattes.

2.5. Bemærkninger til forslag om etablering af en lukket opgavebank for danskprøverne

Datatilsynet bemærker, at det er Datatilsynets vurdering, at der med den foreslåede ordning i § 9 a vil være tale om en indskrænkning i den registreredes ret til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, og at ordningen ikke letter den registreredes adgang hertil efter databeskyttelsesforordningens artikel 12, stk. 2. Datatilsynet bemærker, at det ikke står Datatilsynet klart, på hvilket grundlag det er vurderet, at der kan foretages den foreslåede begrænsning af retten til indsigt, herunder hvorvidt Udlændinge- og Integrationsministeriet har overvejet, om der i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 4, kan ske en begrænsning eller indskrænkning af retten til indsigt, eller om databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, med henvisningen heri til offentlighedslovens § 35, kan finde anvendelse. Endvidere bemærker Datatilsynet, at hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at der ikke på grundlag af de nævnte bestemmelser kan ske en indskrænkning i den registreredes ret til indsigt, bør ministeriet overveje, om der efter databeskyttelsesforordningens artikel 23 er adgang til at begrænse den registreredes ret til indsigt som foreslået. Datatilsynet bemærker endelig, at lovforslagets bemærkninger bør afspejle de relevante overvejelser, som Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der med den foreslåede ordning om etablering af en lukket opgavebank for danskprøverne lægges op til at fravige forvaltningslovens og offentlighedslovens udgangspunkt om, at dokumenter skal udleveres i den form, som den, der har fremsat en anmodning om aktindsigt, ønsker. Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a i danskuddannelsesloven vil en prøvedeltager således alene kunne tilgå danskprøven og egen danskprøvebesvarelse ved at møde frem hos den relevante prøveafholder og få det fortrolige materiale udleveret til et gennemsyn. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker,

at den foreslåede bestemmelse ikke vil have indflydelse på indsigtsretten efter datubeskyttelsesforordningens artikel 15, som således fortsat vil finde anvendelse. Udlændinge- og Integrationsministeriet har på baggrund af høringssvaret præciseret dette i det fremsatte lovforslags bemærkninger til den foreslåede bestemmelse om etablering af en lukket opgavebank for danskprøverne.

Københavns Universitet bemærker, at der trods et udmærket forslag om at etablere en lukket opgavebank kan sås tvivl om danskprøvernes genanvendelighed og evne til at følge med tiden, såfremt prøverne ikke løbende opdateres eller fornyes. Endvidere bemærker Københavns Universitet, at selvom danskprøverne ikke er vidensprøver, tager prøvegrundlaget dog udgangspunkt i aktuelle, samfundsmæssige tematikker og forhold, hvilket muliggør, at prøvedeltageren kan danne sig en holdning og ytre sig adækvat herom. Københavns Universitet bemærker på den baggrund, at en bekymring kunne være, at udlændinge, der i forvejen har svært ved at beherske det danske sprog, nu får endnu sværere ved at drage paralleller til emnerne i prøvegrundlaget, hvis emnerne ikke jævnlige opdateres. Endelig bemærker Københavns Universitet, at det er tvivlsomt, hvorvidt forslaget om at oprette en opgavebank reelt "understøtter danskprøvesystemets stabilitet og kvalitet", da det at digitalisere og genanvende danskprøverne over flere prøveterminer må forbindes med en øget risiko for plagiat og eksamenssnyd.

Udlændinge- og Integrationsministeriet henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at en opgavebank er en samling af alle danskprøver, hvor der løbende tilføres nye danskprøver til samlingen. Det fremgår videre, at prøvernes delelementer vil skulle sammensættes i nye kombinationer, så det ikke vil være nøjagtigt samme prøve, der bruges hver gang. Dette for at undgå snyd og for at sikre variation i prøverne. Udlændinge- og Integrationsministeriet har imidlertid på baggrund af bemærkningerne præciseret de almindelige bemærkninger om etablering af en lukket opgavebank i det fremsatte lovforslag, så det fremgår tydeligere, at de eksisterende danskprøver i samlingen ligeledes løbende vil blive både kvalitetssikret og opdateret.

2.6. Bemærkninger til forslag om forenkling af bemyndigelsesbestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 7

SOS Racisme bemærker bl.a., at de med glæde har noteret sig, at man vil gå væk fra at anvende begrebet "ikke-vestlig" i relation til boligkravlisten, men at de stadig anser det for problematisk, hvis det erstattes med "MENAPT".

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at der med den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 7, ikke ændres på de kriterier, der gælder for optagelse af et boligområde på boligkravlisten for ægtefællesammenføring. Det foreslås alene at forenkle bemyndigelsesbestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 7, således at bekendtgørelsen om boligkravlisten for ægtefællesammenføring ikke skal udstedes hvert år, men i stedet indeholde en henvisning til den liste over udsatte boligområder, der offentliggøres på Social-, Bolig- og Ældreministeriets hjemmeside årligt. Dette vil ikke medføre materielle ændringer, da de to lister er identiske.

2.7. Bemærkninger til overgangsbestemmelserne

Udlændingenævnet bemærker, at nævnet i perioden fra lovforslagets fremsættelse og til lovens forventede ikrafttræden agter at stille verserende sager om afslag på ægtefællesammenføring, der alene er begrundet med, at sprogkravet til den herboende, og/eller at kravet om økonomisk sikkerhedsstillelse for 100.000 kr. (2018-niveau), ikke er opfyldt, i bero, medmindre afgørelsen skal omgøres eller hjemvises af andre grunde. Formålet hermed vil være at sikre ligebehandling i forhold til udlændinge, der har en sag under behandling i Udlændingestyrelsen og i Udlændingenævnet på tidspunktet fra lovens fremsættelse. Når loven træder i kraft, vil Udlændingenævnet i overensstemmelse med bemærkningerne sende sagerne retur til Udlændingestyrelsen, således at sagerne kan blive behandlet efter de nye regler. Udlændingenævnet har oplyst, at det drejer sig om ca. 96 verserende klagesager.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i høring, indeholder det fremsatte lovforslag afsnit om økonomiske konsekvenser, administrative konsekvenser for erhvervslivet og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Der er derudover foretaget følgende indholdsmæssige ændringer i det fremsatte lovforslag:

- Der er foretaget en række mindre præciseringer i pkt. 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 44 (den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 m, stk. 2), så det bl.a. fremgår, at et udlandsophold kan starte ud med at have midlertidig karakter, men senere blive til et ophold, der må anses for at leve op til kravet om, at den danske statsborger har etableret sig i udlandet. Om dette er tilfældet vil bero på en konkret og individuel vurdering.
- Der er foretaget en ændring af § 1, nr. 32, så det fremgår, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, der får opholdstilladelsen nægtet forlænget eller inddraget, vil kunne søge opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Der henvises til pkt. 2.1.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 32.
- Der er indsat et nyt § 1, nr. 33 og 34, der ændrer reglerne om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Der henvises til pkt. 2.1.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 33 og 34.

- Der er ændret i pkt. 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, så det fremgår, at det gebyr, som et medfølgende familiemedlem til en udlandsdanske som udgangspunkt skal betale for at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter den foreslåede udlandsdanskeordning, vil blive omfattet af den eksisterende gebyrsats for ansøgning om opholdstilladelse som medfølgende familie til en udenlandsk arbejdstager. Gebyret er pr. 1. januar 2024 fastsat til 2.880 kr. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 41.
- Der er foretaget en mindre justering af ordlyden i lovforslagets § 1, nr. 9, om den foreslåede justering af sprogkravet til den herboende i ægtefællesammenføringsager. Der er endvidere justeret i pkt. 2.2.2 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 9. Af det lovudkast, der blev sendt i høring, fremgår det, at der skal være tale om hyppig skriftlig eller mundtlig kontakt på dansk, det vil sige som udgangspunkt dagligt, med dansktalende personer. Dette afsnit er udbygget i det fremsatte lovforslag, således at det endvidere fremgår, at den herboende ægtefælle som udgangspunkt vil skulle have kommunikeret på dansk en stor del af arbejdsdagen. Der er ligeledes foretaget præciseringer i pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 9, i forhold til fravigelse af sprogkravet for associeringsberettigede tyrkiske statsborgere.
- Der er foretaget en forenkling af lovforslagets § 1, nr. 11 og 52, samt bemærkningerne hertil i pkt. 2.4 om et skærpet vandelskrav i sager om tidsbegrænset opholdstilladelse og visse ægtefællesammenføringsager. Bemærkningerne er endvidere udbygget i forhold til, hvornår Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige, at den foreslåede ordning fraviges.
- Der er tilføjet en mindre ændring af integrationsloven, jf. lovforslagets § 3. Ændringen knytter sig til lovforslagets § 2, nr. 1. Endvidere er der tilføjet en lovteknisk ændring i lovforslagets § 4 i form af et element om ændring af en ordningshjemmel.

Endelig er der foretaget præciseringer og justeringer af sproglig eller lovteknisk karakter.